

Województwo
Śląskie

UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO- GOSPODARCZE PROCESU TRANSFORMACJI

– WNIOSKI ZE WSPÓŁPRACY Z BANKIEM ŚWIATOWYM

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Rozwoju i Transformacji Regionu

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Woj. Śląskiego 2030 - kierunki działań na rzecz podregionów górniczych (grudzień 2022)

GOSPODARKA
864,6 mln euro

Budowa pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego przemysłu.

Przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, inteligentnego i cyfrowego wzrostu.

Wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy.

ŚRODOWISKO
743,5 mln euro

Zdynamizowanie energetyki prosumenckiej w oparciu o potencjały i zasoby.

Przywrócenie terenów poprzemysłowych (w szczególności pogórnich) do obiegu gospodarczego, społecznego i środowiskowego.

Poprawa mobilności mieszkańców i spójności transportowej.

SPOŁECZEŃSTWO
520 mln euro

Rozwój i dostosowanie kształcenia w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki.

Utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem.

Poprawa jakości życia mieszkańców.

Wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji.

Pomoc techniczna Banku Światowego (XII 2020 – IV 2023) „Wsparcie transformacji energetycznej w regionach węglowych Polski” (1)

Wytyczne na temat lepszej koordynacji przebiegu transformacji oraz powołania podmiotu pełniącego funkcję operatora terenów przemysłowych (SPE – Special Purpose Entity).

Kluczowe wnioski:

- ✓ *w systemie zarządzania procesem transformacji funkcjonuje wiele podmiotów, których kompetencje są często fragmentaryczne, co powoduje, że proces ten jest „nieciągły” i słabo skoordynowany;*
- ✓ *wąskie gardła występują zarówno na poziomie kwestii własnościowych, jak również przekazywania terenów przez SRK do gmin, rekultywacji, fragmentacji terenów czy braku właściwego planowania na etapie planowania likwidacji kopalń;*
- ✓ *problemy te są pogłębiane przez niedostateczne zastosowanie narzędzi w zakresie planowania przestrzennego na poziomie gmin.*

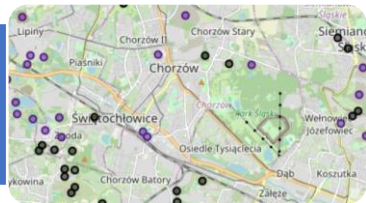
Opracowanie koncepcji **Podmiotu Specjalnego Przeznaczenia / Operatora Terenów Przemysłowych na poziomie regionu**

(z Komitetem Sterującym: UM WSL + gminy)

- ✓ inwentaryzacja i ocena terenów
- ✓ przygotowanie Master Planu
- ✓ pozyskanie finansowania dla inwestycji
- ✓ nadzorowanie harmonogramu rewitalizacji i jego zakończenia

Opracowanie rozwiązania pilotażowego dla Rudy Śląskiej w zakresie scenariuszy użytkowania gruntów

Pomoc techniczna Banku Światowego (XII 2020 – IV 2023) „Wsparcie transformacji energetycznej w regionach węglowych Polski” (2)

Rekomendacje dotyczące optymalizacji bazy danych terenów górniczych

Dobra praktyka BŚ:

*Metodologia klasyfikacji gruntów – LURA -
Land Use Repurposing Application:*

- ✓ lokalizacja w pobliżu miasta / osiedli i mediów
- ✓ warunki geotechniczne
- ✓ topografia, hydrografia, erozja
- ✓ zanieczyszczenia / ograniczenia środowiskowe
- ✓ warunki rozwoju biznesu

<https://lura.geosysta.com/about>

System OPI-TPP 2.0 **agreguje i udostępnia informację o terenach przemysłowych z wyróżnieniem terenów pogórniczych.**

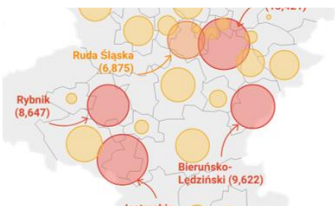
Waloryzacja terenów uwzględnia 3 aspekty: algorytm **atrakcyjności inwestycyjnej**, **kosztów rewitalizacji** i **potencjału dla usług ekosystemowych**

<https://www.opi-tpp2.pl/>

https://rcas.slaskie.pl/images/1705403998_analiza_terenow_pogor.pdf

<https://transformacja.slaskie.pl/content/wariantowe-ramy-transformacji?q=wariantowe>

Pomoc techniczna Banku Światowego (XII 2020 – IV 2023) „Wsparcie transformacji energetycznej w regionach węglowych Polski” (3)

Diagnoza zatrudnienia i analiza rynku pracy w woj. śląskim / Badanie pilotażowe w zakresie zmian na rynku pracy w Rudzie Śląskiej

Kluczowe wnioski:

- ✓ *problemy związane z transformacją społeczno-gospodarczą są silnie skoncentrowane przestrzennie – poważne skutki dla zatrudnienia odczują najbardziej 4 powiaty - Jastrzębie-Zdrój, powiat bieruńsko-lędziński, Ruda Śląska, Rybnik;*
- ✓ *80% wartości kontraktów pochodzących z sektora górnictwa trafia do podwykonawców zlokalizowanych w promieniu 20 km od kopalń - transformacja gospodarcza ma nie tylko wymiar sektorowy/branżowy, ale przede wszystkim terytorialny;*
- ✓ *szczególnego wsparcia mogą potrzebować pracownicy niebędący górnikami w gminach doświadczających problemów. Ich liczba jest znacząca, są mniej wykwalifikowani, działają w rejonach mocno dotkniętych transformacją i już osłabionych gospodarkach lokalnych oraz nie są objęci umowami społecznymi.*

<https://transformacja.slaskie.pl/content/analizy-i-raporty>

**W KIERUNKU
SPRAWIEDLIWEJ
TRANSFORMACJI
REGIONÓW
WĘGLOWYCH**

Wyzwania rynku pracy
i perspektywy mieszkańców
województwa śląskiego

Pomoc techniczna Banku Światowego (XII 2020 – IV 2023) „Wsparcie transformacji energetycznej w regionach węglowych Polski” (4)

Preferencje mieszkańców w obszarze rynku pracy i kompetencji – Ruda Śląska (2022):

- ✓ *niechęć do przeprowadzek i dojazdów, ale znacznie mniejsza niż w Wielkopolsce czy na Dolnym Śląsku (bliskość Katowic);*
- ✓ *inaczej niż w poprzednich badaniach, docenianie dodatkowych korzyści tj. elastyczny czas pracy, szkolenia, transport do domu, opieka nad dziećmi;*
- ✓ *inaczej niż w poprzednich badaniach, mieszkańcy cenią sobie pracę w OZE bardziej niż w górnictwie;*
- ✓ *mieszkańcy nie wykazują znaczących preferencji w zakresie zgodności pracy z wykształceniem.*

(ok. 500 gospodarstw domowych)

Preferencje w zakresie zagospodarowania terenów – Ruda Śląska (2022)

- ✓ *mieszkańcy chcieliby, żeby tereny górnicze były przeznaczone pod budowę nowych zakładów przemysłowych / fabryk lub rozwój OZE zamiast terenów zielonych czy lasów;*
- ✓ *mieszkańcy są pozytywnie nastawieni do rozwiązań, które zmniejszają zanieczyszczenie środowiska;*
- ✓ *mieszkańcy pozytywnie oceniają rozwiązania, które zwiększyłyby ich płace oraz ilość miejsc pracy w mieście.*

Województwo
Śląskie

Dziękuję za uwagę

**Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Rozwoju i Transformacji Regionu**

Kontakt: transformacja@slaskie.pl